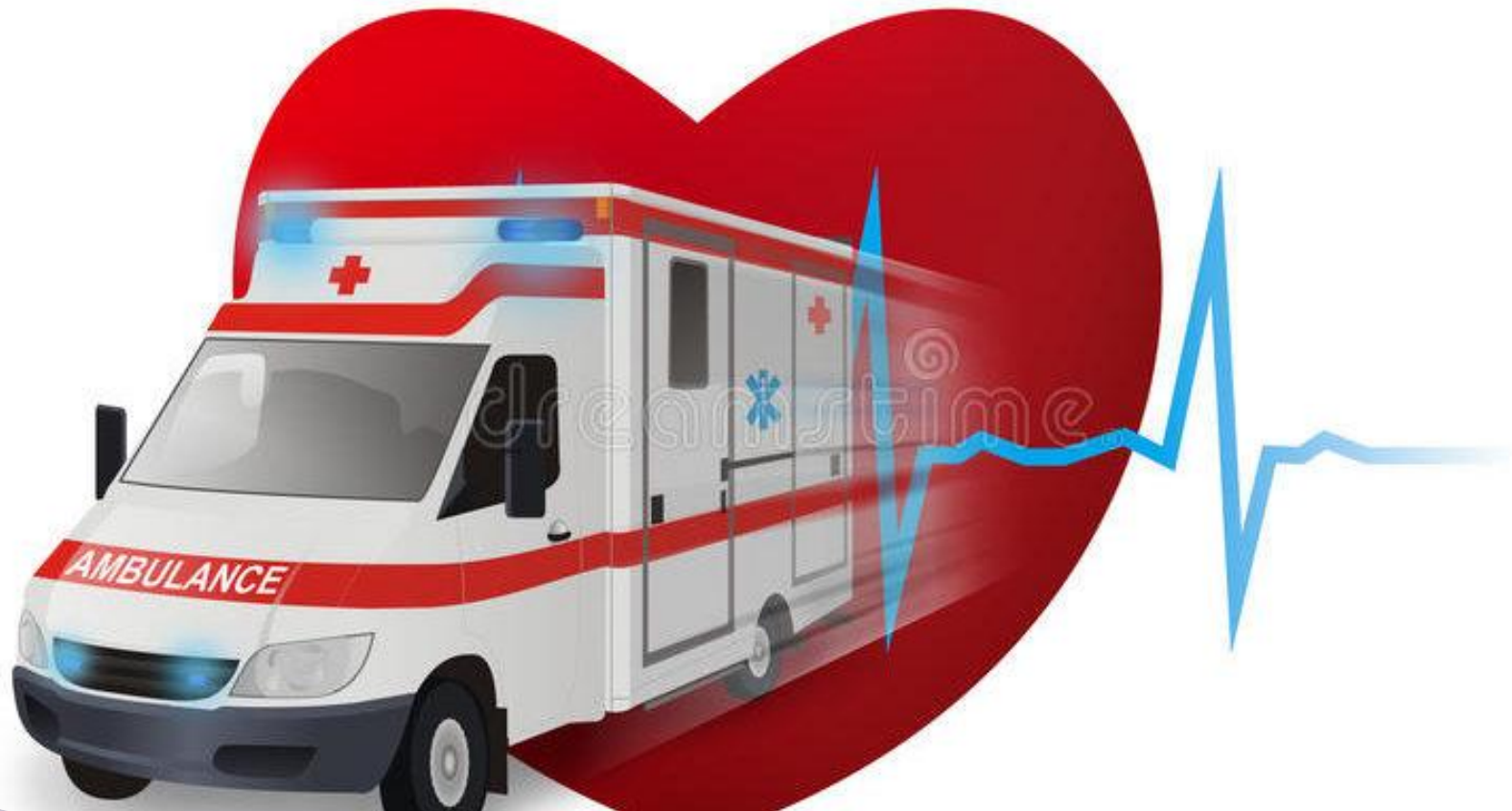
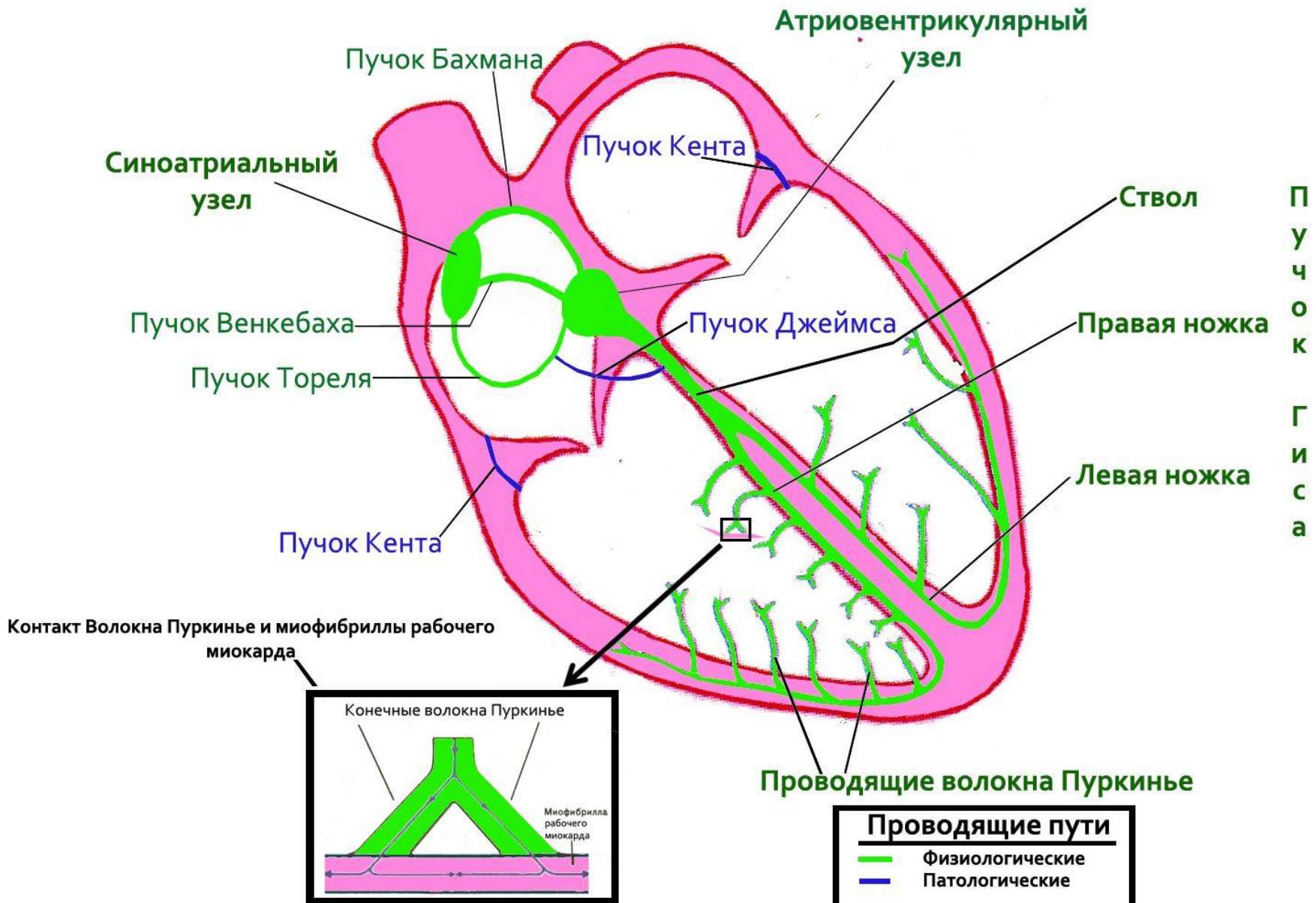

Аритимі

Підготував Положій О.
В.
Проценко А.А.

Провідна система

Алгоритм аналізу

ЕКГ

1. Оцінка ритму (регулярність і водій ритму).
2. ЧСС.
3. ЕВС.

Основні критерії, які нам потрібні на догоспітальному етапі

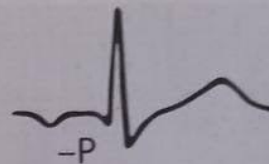
4. Аналіз зубців, інтервалів і сегментів.

Синусовий ритм (ЧСС 60–90 уд./хв.)

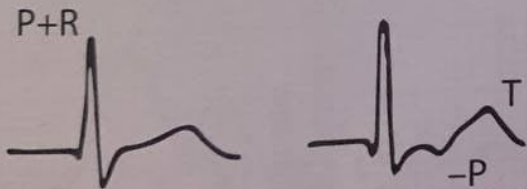
Однакові P перед QRS

Нижньопередсердний (ЧСС < 75 уд./хв)

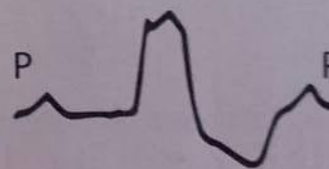
P перед кожним QRS

АВ-з'єднання (ЧСС 40–60 уд./хв)

Немає P або P(-) за кожним QRS

Шлуночковий (ЧСС 30–40 уд./хв)

QRS > 0,12 с, немає зв'язку P і QRS

Для стандартних умов запису (25 мм/сек):

1 мм (маленька клітинка) = 0,04 сек.

5 мм (велика клітинка) = 0,2 сек.

Для умов запису 50 мм/сек:

1мм (маленька клітинка) = 0,02 сек.

5мм (велика клітинка) = 0,1 сек.

$$\text{ЧСС} = 60 / (R - R * t)$$

R-R – відстань в мм між 2-ма зубцями R

t- швидкість маленької клітинки в залежності від швидкості запису.

$$\text{ЧСС} = 300 / \text{кількість великих клітинок інтервалу RR при } 25 \text{ мм/с}$$

$$\text{ЧСС} = 600 / \text{кількість великих клітинок інтервалу RR при } 50 \text{ мм/с}$$

Длительность RR:

ЧСС:

1

300 /мин.

2

150 /мин.

3

100 /мин.

4

75 /мин.

5

60 /мин.

6

50 /мин.

www.therapy.odmu.edu.ua

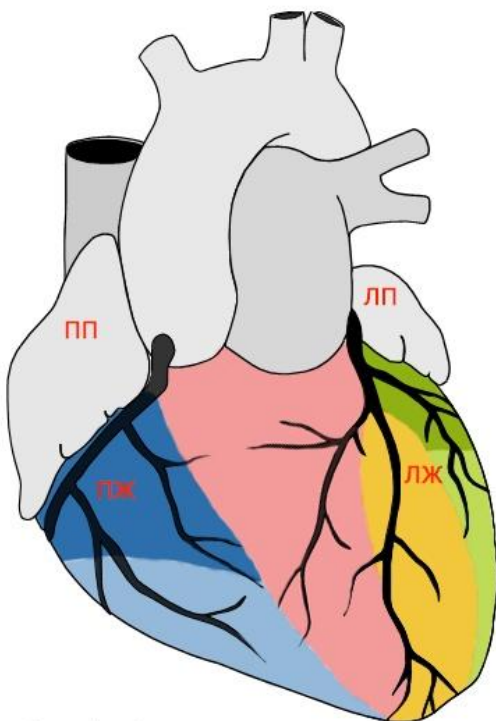
I боковая	aVR	V1 перегородка (правый желудочек)	V4 передняя (верхушка)
II нижняя	aVL боковая	V2 перегородка	V5 боковая
III нижняя	aVF нижняя	V3 передняя	V6 боковая

www.therapy.odmu.edu.ua

	V4R правый желудочек		V7 задняя
	V5R правый желудочек		V8 задняя
V3R правый желудочек	V6R правый желудочек		V9 задняя

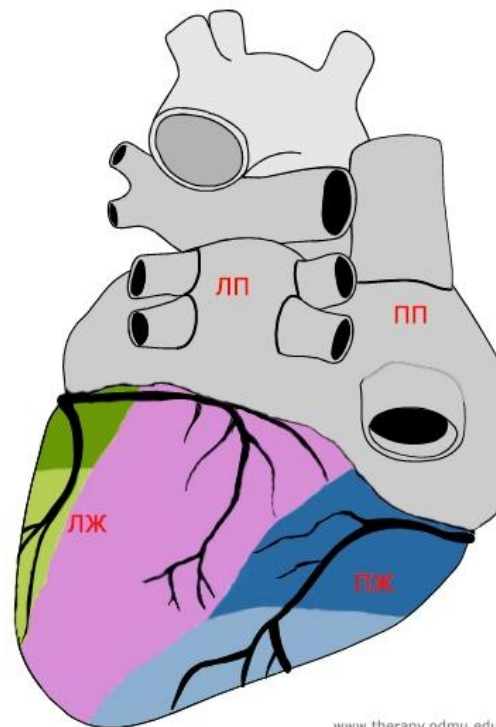
www.therapy.odmu.edu.ua

Передняя поверхность сердца

www.therapy.odmu.edu.ua

Задняя поверхность сердца

www.therapy.odmu.edu.ua

Що таке

Порушення ритму ділять на різні групи: в залежності від джерела походження аритмія може бути надшлуночковою або шлуночковою; в залежності від тривалості - пароксизмальною або екстрасистолічною, в залежності від швидкості - тахіаритмією або брадіаритмією.

Суправентрикулярні аритмії

Потребують невідкладної допомоги

Не потребують

Пароксизмальна СВТ

Синусова тахікардія

Персистуюча ФП до 48 год від початку

СВ-екстрасистолія

Будь-яка ФП з тахісистолією шлуночків або порушенням гемодинаміки

ПФ ТП без тахісистолії та порушення гемодинаміки

Пароксизмальна ТП до 48 год

Персистуюча форма ФП більше 48 год, без порушення гемодинаміки

Постійна ТП з тахісистолією шлуночків, та порушенням гемодинаміки

Пароксизм ТП більше 48 год, без порушення гемодинаміки.

Шлуночкові порушення ритму

Потребують невідкладної допомоги

Не потребують невідкладної допомоги

Фібриляція шлуночків

Шлуночкова екстрасистолія

Стійка мономорфна шлуночкова тахікардія

Замісний ритм, без порушень гемодинаміки. ІВР, АВ-ритм.

Стійка поліморфна шлуночкова такхікардія, типу пірует (torsades de pointes)

Реперфузійні аритмії після тромболітичної терапії у хворих з ГКС.

Нестійка ШТ у хворих з ГКС

Часта, парна шлуночкова ЕС у хворих з ЕС.

- Порушення ритму
  - Ширококомплексна
    - Ритмічна
      - Шлуночкова тахікардія, антидромна АВ.
      - ТП або ортодромна з блокадою
  - Аритмічна
    - ФП, ТП.
    - Веретеноподібна.
- Вузькокомплексна
  - Ритмічна
    - АВ, передсердна тахікардія, ТП.
  - Аритмічна
    - ФП,ТП.

Надання допомоги за рекомендаціями

2020/2021

TESIMED - cen...

Обстеження ABCDE

- кисень якщо SpO2 менше 94 %, забезпечити в/в доступ
- моніторинг ЕКГ, АТ, SpO2. Записати 12 каналну ЕКГ
- визначити та лікувати зворотні причини

Загрозливі для життя ознаки?

- 1.Шок
2. Синкопе
3. Ішемія міокарду
4. Гостра серцева недостатність

TAK

Синхронізована кардіоверсія

- Седація або анестезія якщо у свідомості якщо не успішно :
- Аміодарон 300 мг в/в протягом 10-20 хв. або прокаїнамід 10-15 мг/кг протягом 20 хв;
- Повторити синхронізовану кардіоверсію

НЕ СТАБІЛЬНІ

НІ

Чи QRS вузькі (<0.12 с)

СТАБІЛЬНІ
допомога фахівця

Широкі QRS
Чи ритм регулярний ?

Регулярні

Вузькі QRS
Чи ритм регулярний ?

Не регулярні

Вагусні проби

Не регулярні

- лікуйте як вузькі комплекси якщо ФП з блоком пучків
- дати 2 г магnezії протягом 10 хв якщо torsades de pointes

Якщо неефективно

Аденозин (якщо немає передчасного збудження шлуночків)

- 6 мг швидко в/в болюсно;
- якщо не успішно - 12 мг,
- якщо не успішно - 18 мг.
- постійний моніторинг ЕКГ

Можливо фібриляція передсердь

- контролюйте ЧСС - бета блокатори або дилтіазем
- Розгляньте дігоксин або аміодарон якщо докази серцевої недостатності
- антикоагулянти якщо більше 48 год

Якщо неефективно

Широкі QRS ?	Вузькі QRS ?
- прокаїнамід 10-15 мг/кг протягом 20 хв. або - аміодарон 300 мг протягом 10-60 хв.	- верапаміл, ділтіазем або бета блокатори

Якщо неефективно

Синхронізована кардіоверсія до 3 спроб
Синхронізована кардіоверсія до 3 спроб

Якщо неефективно

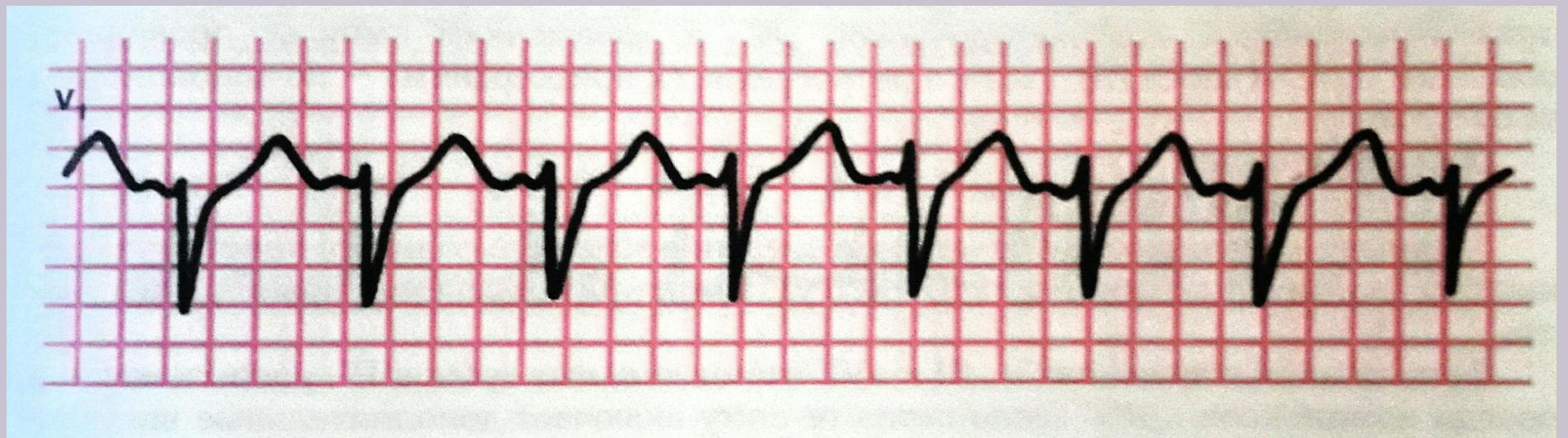
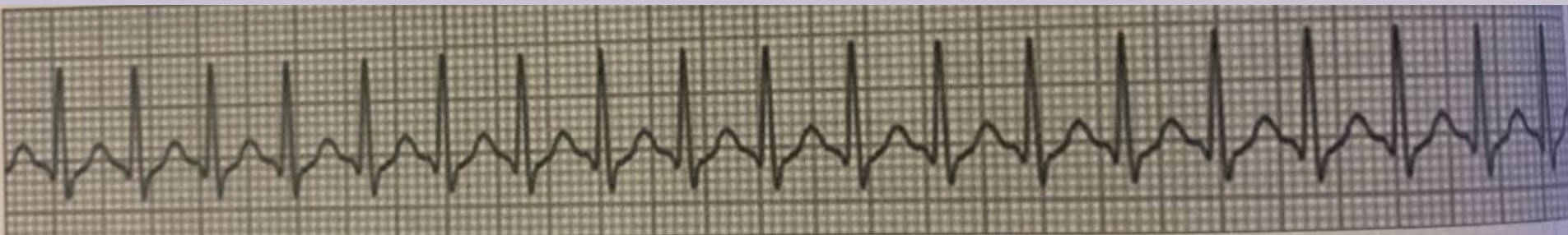
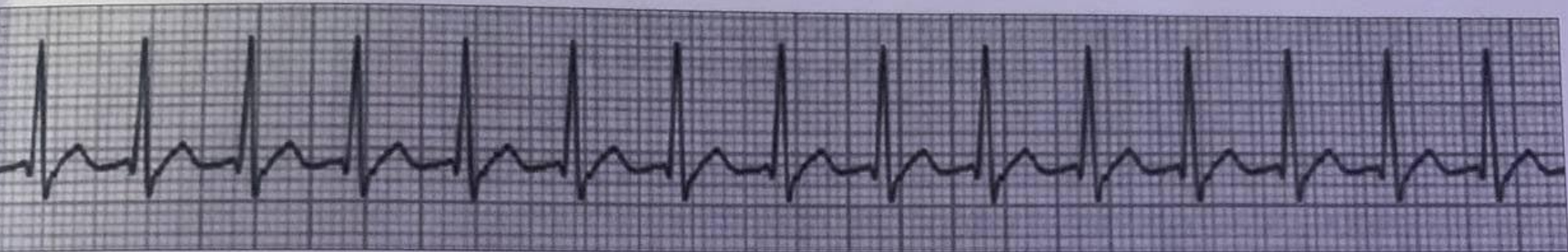
Пароксизмальна СВТ (передсердна, АВ)

Пароксизмальна СВТ – збільшення ЧСС понад 160 уд/хв, із джерелом автоматизму в передсердях або АВ-з'єднанні виникають зазвичай у людей старших за 20 років.

Загальні ЕКГ-критерії СВТ:

1. Інтервали R-R **однакові**, менше 4-х великих клітинок, при 50 мм/с, або менше 2-х клітинок при 25 м/с.
2. Комплекси QRS – не розширені, за формою нагадують синусовий ритм.
3. Інколи змінений зубець P перед кожним комплексом QRS.

Пароксизмальна АВ-вузлова тахікардія	Передсердна тахікардія
60-70% усіх СВТ	Всього 10%
ЧСС від 150 до 225 уд/хв	ЧСС 100-200 уд/хв
P нашаровується на комплекс QRS або реєструється відразу після комплексу	Зубці P завжди розміщені перед комплексами QRS, але відрізняються за формою.

Лікування

Обстеження ABCDE, в/в-доступ
Оксигенація, якщо spO_2 - менше 94%
Моніторинг ЕКГ, АТ, spO_2
Визначити та лікувати зворотні причини

Загрозливі для життя ознаки?

1. Шок.
2. Синкопе.
3. ІМ.
3. Гостра СН.

ТА

К

Синхронізована кардіверсія
-седація або анестезія якщо у свідомості. Заряд - 70 Дж
Якщо не успішно: **Аміодарон**
300 мг в/в протягом 20 хв
Або **прокаїнамід 10-15 мг/кг**
протягом 20 хв
-Повторити кардіверсію

Н

I

QRS

вузькі

Регулярний ритм

Вагусні проби

Якщо не ефективно

Аденозин в/в
болюсно **6мг**, не
успішно - **12мг**,
не успішно-**18 мг**
АТФ
10мг-20мг-30мг з
інтервалом 1 хв

Якщо не ефективно

Вузькі QRS

БКК - верапаміл, дилтіазем
Бета-блокатори - метопролол
(Беталок), Есмолол

Якщо не ефективно

Синхронізована кардіверсія до 3-х спроб

Фармакологічне забезпечення

- **АТФ 10мг** (аденозин 6мг), якщо без ефекту ввести 20мг (12), третя доза 20-30 мг(з інтервалом 1 хв.)*
- **Верапаміл** початкова доза – 2,5–10 мг внутрішньовенно болюсно протягом 2 хв, можна ввести другу дозу 5–10 мг болюсно через 15 хв, з подальшою інфузією 0,005 мг/кг/хв.
- **Ділтiazем** 0.25мг\кг (мах 20мг) за 2хв, можливо повторити ч\з 15хв 0.35мг\кг(мах 25мг) за 2хв. (якщо низький тиск 5-10мг за 2хв).
- **Дорослі** - 50-100 мг за 2-3 хв, за необхідністю повторити через 5 хв (до 300 мг за 1 годину), підтримуюча інфузія 1-4 мг/хв.

- **Метопролол (Беталок)** болюси по 2.5 - 5 мг протягом 2 хв., можна повторювати кожні 5 хв до мах дози 15мг.
- **Есмолол 1%** 500 (0.05 мл)мкг/кг в/в навантажуюча доза, потім 50 (0.005 мл) мкг/кг/хв за 4 хвилини, якщо без ефекту через 5 хвилин повторіть навантажуючу дозу та збільште підтримуючу на 50 мкг тобто буде 100мкг/кг/хв (кожні 4 хвилини можна збільщувати на 50 мкг до мах 200мкг/кг/хв).
- **Прокаїнамід** 25 мг/хв або 100 мг кожні 5 хв (до відновлення ритму, гіпотензії або QRS збільшиться більш ніж на 50% від початкового), мах доза 17 мг/кг.
- Підтримуюча інфузія 1-4 мг/хв
- **Аміодарон** 300мг (тільки для ШТ або після невдалих електричних кардіоверсій) на протязі 10-30 хв (в залежності від гемодинамічної стабільності пацієнта), з наступною інфузією 1 мг/хв
- 2 схема 150 мг за хв з наступною інфузією 1мг/хв

Електрична кардіоверсія

1. Якщо пацієнт у свідомості преоксигенація протягом 2-3хв.
2. Сedaція: **сибазон (діазепам) (0,5% -2,0) + фентаніл (0,005%-2,0)** або кетамін 0,5-1 мг/кг або тіопентал 5 мг/кг, пропофол 2 мг/кг
3. Якщо без свідомості не гаяти час.
4. Після преоксигенації необхідно **забрати джерело кисню в радіусі 1 м.**
5. Вибір електродів: **або самоклеючі електроди** (переваги – мінімізують час, для нанесення розряду, моніторингу пацієнта, унеможливають розтікання гелю по грудній клітці, на них вже зазделегідь нанесена струмопровідна паста); **або ж з розрядні електроди, але необхідно нанести струмопровідну пасту.**
Використовуйте **передньо-бокове, або передньо-заднє розташування електродів.**

1. Увімкніть дефібрилятор, підтвердіть порушення ритму
Визначте ознаки нестабільного стану

2. Натисніть кнопку **синхронізації** та переконайтесь, що прилад правильно ідентифікує зубці R

3. Оберіть відповідний рівень енергії заряду
ТП, СВТ - 70 ДЖ
ФП, ШТ - 120 ДЖ

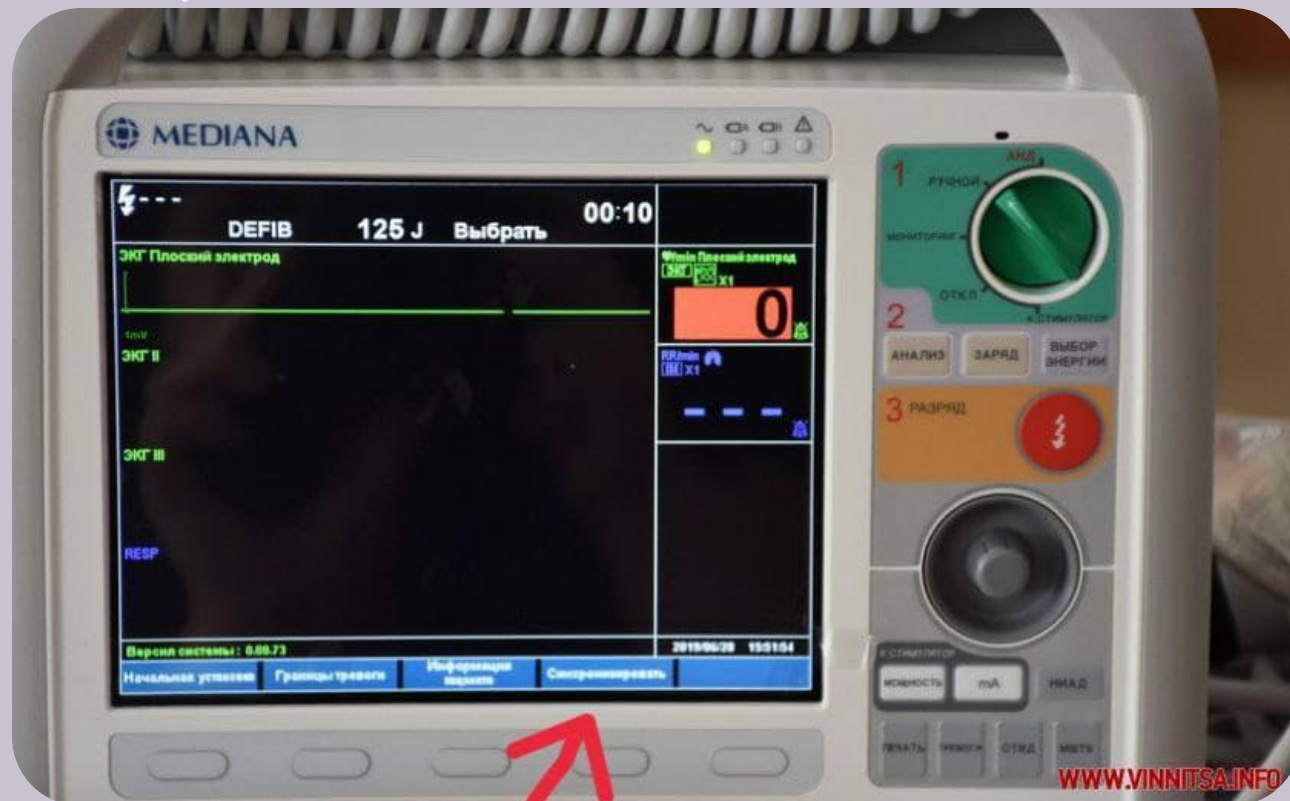
6. Якщо не успішно:
Аміодарон 300 мг в/в протягом 20 хв
Або **прокаїнамід 10-15 мг/кг** протягом 20 хв
-Повторити кардіоверсію

5. Натисніть кнопку "розряд" і утримуйте її, доки не відбудеться розряд, та зробіть переоцінку стану.

4. Натисніть кнопку "заряд".

Фібриляція передсердь (ФП, “мерцалка”)

Форми ФП

Пароксизмальна ФП – спонтанне самостійне відновлення синусового ритму в період до 48 год, рідше до 7 днів. Пацієнти не відчують аритмію.

Персистуюча ФП – така форма аритмії, коли вона самостійно не проходить, а для відновлення ритму необхідна медикаментозна кардіоверсія, або ЕКВ. Персистуючою також вважають, якщо триває більше 48 год.

Тривало персистуюча – утримується більше року та усувається інвазивними методами.

Постійна форма ФП – аритмія, яка зберігається тривалий час при рефрактерності до лікування.

Для опису симптомів використовується класифікація EHRA (European Heart Rhythm Association):

- **I клас** – відсутні симптоми.
- **II клас** – легкі симптоми, повсякденна активність не обмежена.
- **III клас** – виражені симптоми, повсякденна активність обмежена.
- **IV клас** – інвалідизація, повсякденна активність неможлива

Загальні ЕКГ-критерії:

1. Відсутність зубців Р у всіх відведеннях, наявність безладних f-хвиль.

(існує дрібнохвильова ФП, та великохвильова). Накраще хвилі видно в ІІ, ІІІ, avF, V1, V2)

2. Хаотичні передсердні імпульси з частотою 110-220/хв.

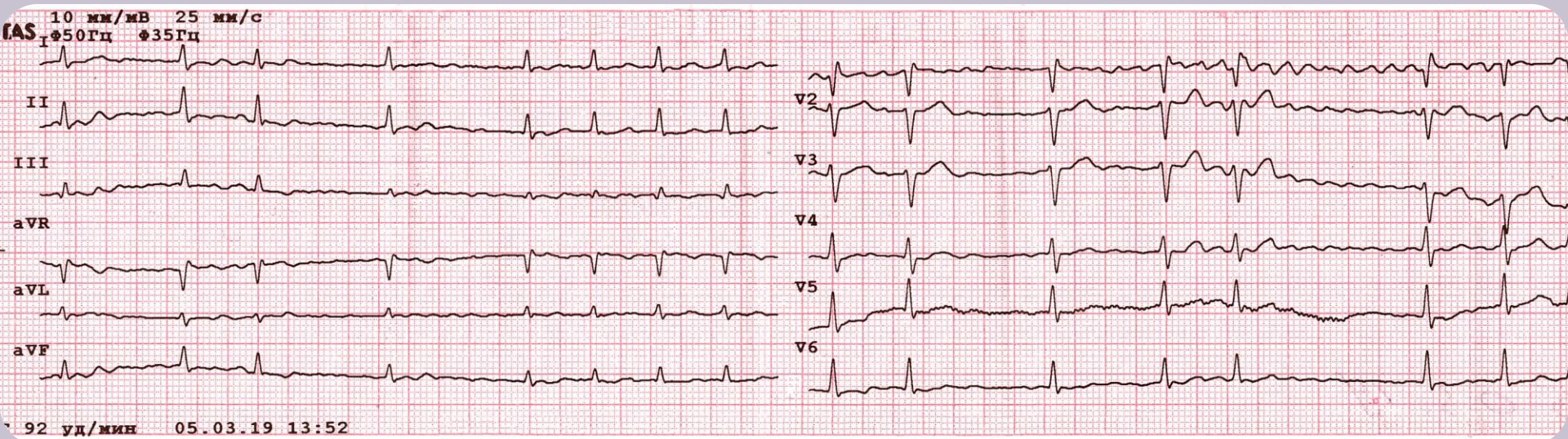
3. Неправильний ритм шлуночків - різні інтервали RR

4. Змінювання амплітуди зубців комплексу

ФП: 1) Нормосистолічний варіант

2) Тахісистолічний варіант

3) Брадісистолічний варіант

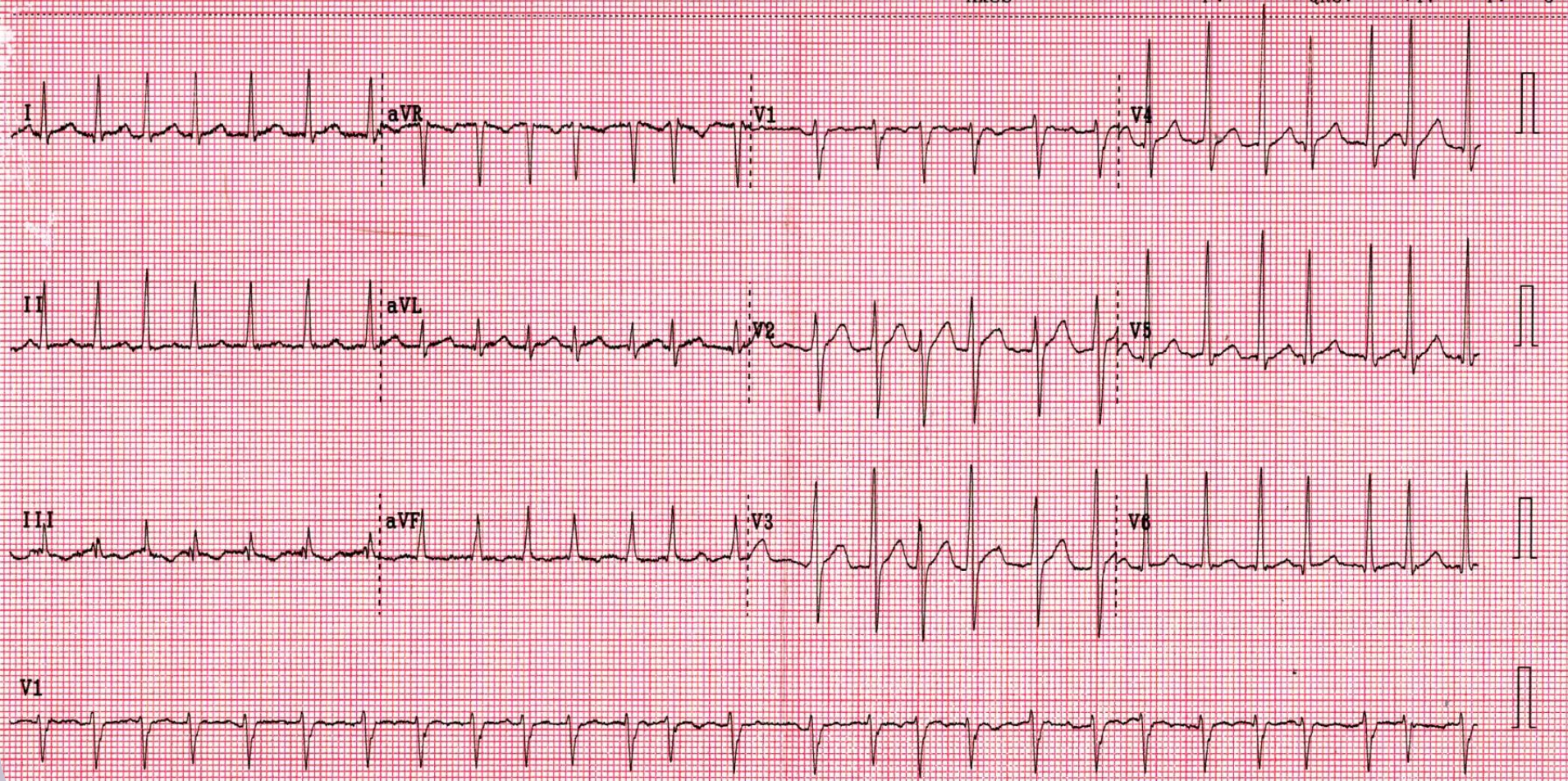
95 уд/мин 02.03.19 13:25

BP: HR: 162

Summary: ABNORMAL
** UNCONFIRMED REPORT **

Interval
Durations
Axes

PQ: QT/QTc: 284/462
P: QRS: 92
P: QRS: +47° T: -3°

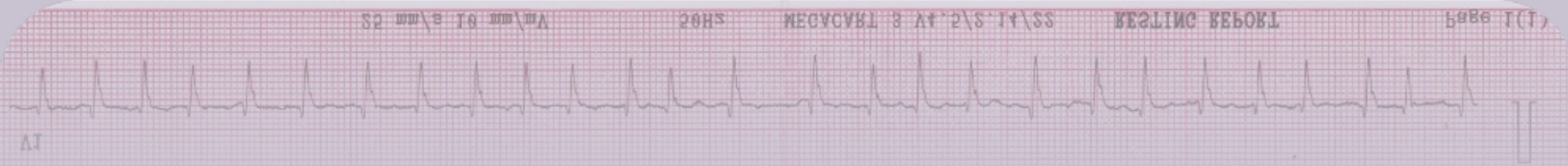
25 mm/s 10 mm/mV

50Hz

MEGACART 3 V4.5/2.14/22

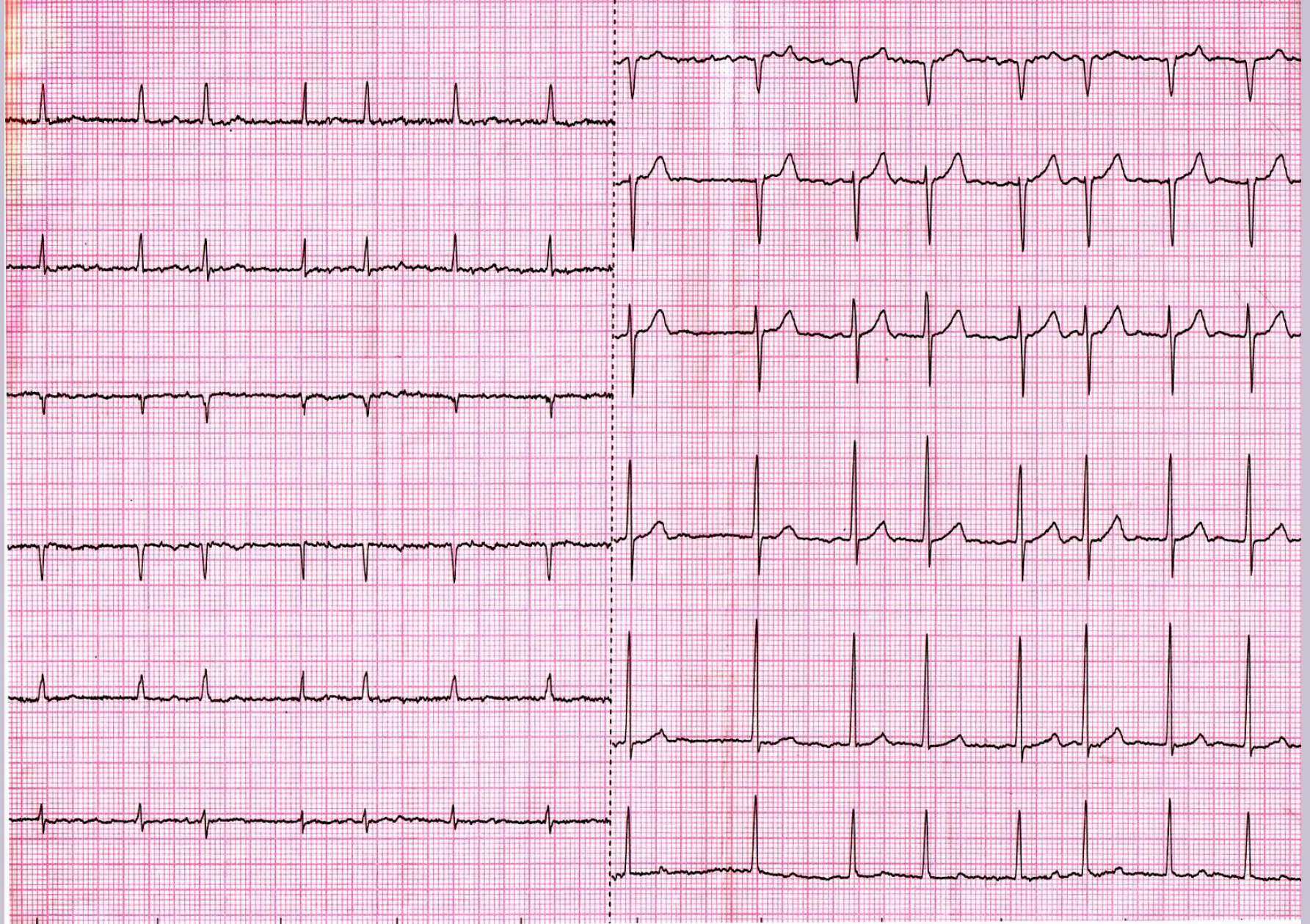
RESTING REPORT

Page 1(1)

I, III, aVR, aVL, aVF 10mm/mV

V1, V2, V3, V4, V5, V6 10mm/mV

Лікування

ФП

Обстеження ABCDE, в/в-доступ
Оксигенація, якщо spO_2 - менше 94%
Моніторинг ЕКГ, АТ, spO_2
Визначити та лікувати зворотні причини

Загрозливі для життя ознаки?
1. Шок.
2. Синкопе.
3. ІМ.
3. Гостра СН.

ТА

Синхронізована кардіоверсія
-седація або анестезія якщо у свідомості. Заряд - 120 Дж
Якщо не успішно: **Аміодарон 300 мг в/в** протягом 20 хв
Або **прокаїнамід 10-15 мг/кг** протягом 20 хв
-Повторити кардіоверсію

Н
І

QRS вузькі і нерегулярний ритм

Контролюйте ЧСС - БКК (верапаміл 0,25%, дилтіазем)
бета-блокатори - метопролол (Беталок) 0,1%,
Есмолол 1%
Дигоксин 0,025% або аміодарон 5% - при СН
Антикоагулянтна терапія
Гепарин - 800д/кг, Еноксипарін 1мг/кг п/ш.

Якщо не ефективно

Синхронізована кардіоверсія до 3-х спроб

	Доза для в/в введення	Звичайна підтримуюча доза для перорального прийому
Метопролол CR/XL	2,5-5 – 20 мг	50-400 мг один раз на добу (ER)
Бісопролол	н/з	1,25-20 мг один раз на добу
Атенолол	н/з	25-100 мг один раз на добу
Пропранолол	1 мг	10-40 мг 3 рази на добу
Карведилол	н/з	3,125-25 мг 2 рази на добу
Есмолол	500 (0.05 мл)мкг в/в навантажуюча доза, потім 50 (0.005 мл) мкг/кг/хв за 4 хвилини, якщо без ефекту через 5 хвилин повторіть навантажуючу дозу та збільште підтримуючу на 50 мкг тобто буде 100мкг/кг/хв (кожні 4 хвилини можна збільшувати на 50 мкг до мах 300мкг/кг/хв).	
Верапаміл	2.5 мг-10мг (0,005 мг / кг / мин)	Від 40 мг 2 рази на добу до 360 мг (ER) один раз на добу
Дилтіазем	н/з	Від 60 мг 3 рази на добу до 360 мг (ER) один раз на добу
Дигоксин	0,5-1.5 мг	0,125-0,5 мг один раз на добу
Аміодарон	300мг в/в за 30-60 хв, подальша інфузія 900-1200 мг/добу	100-200 мг один раз на добу

Тріпотіння передсердь (ТП)

При тріпотінні передсердь електричний імпульс "циркулює" навколо отвору трикуспідального клапана, нижньої порожнистої вени або навколо фіброзних ділянок міокарда передсердь з частотою 250-350 циклів в хвилину (частіше - близько 270-300 в хвилину). Запустити таку петлю ре-ентрі може як короткий пароксизм фібриляції передсердь, так і часті суправентрикулярні екстрасистоли.

ЕКГ-критерії:

1. Відсутня ізоелектрична лінія, наявність F-хвиль, що мають пілкоподібну форму, найкраще видно в II, III, aVF, V1-V2.
2. Однакові інтервали RR, незмінні шлуночкові комплекси QRS.
2:1 3:1 4:1

Варіанти ТП: 1) Типовий варіант ТП (істмус-залежний) (навколо трикуспідального клапану).

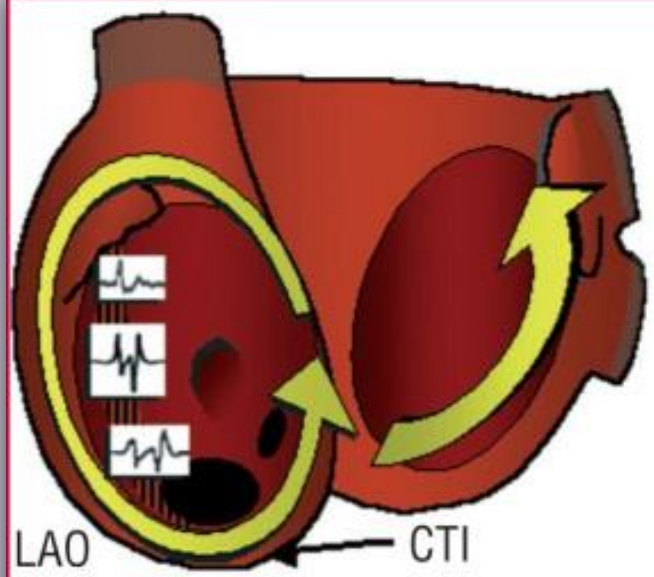
Проти годинникової стрілки (CCW) - F Негативні в II, III, aVF
F позитивні в V1.

За годинниковою стрілкою - CW - F позитивні в II, III, aVF

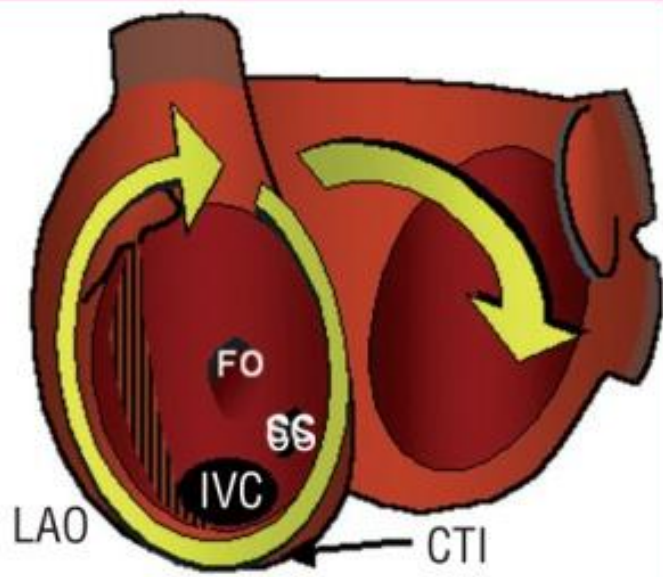
Негативні - V1

2) Атипове (істмус-незалежне) - петля розміщена в інших відділах правого і лівого передсердя.

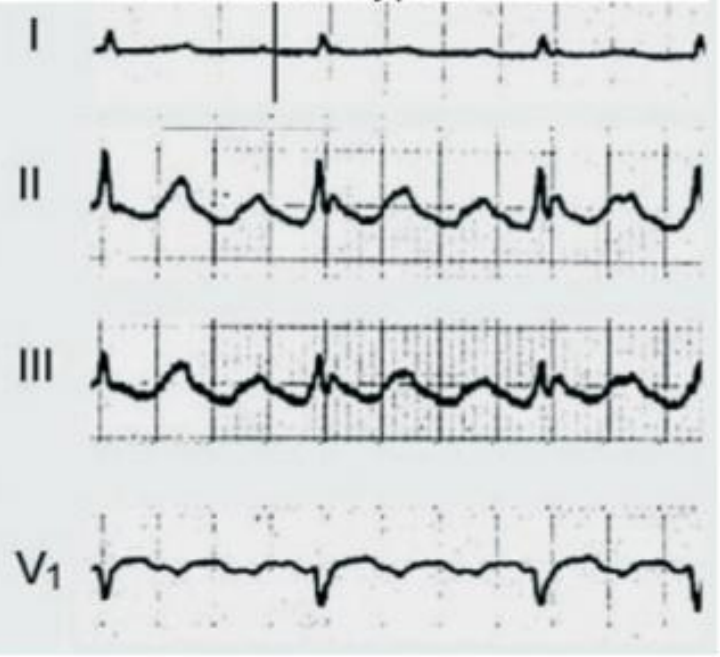
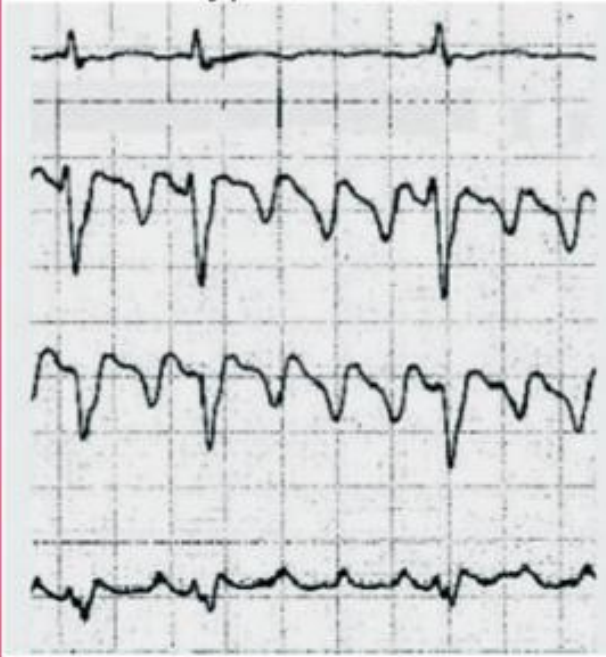

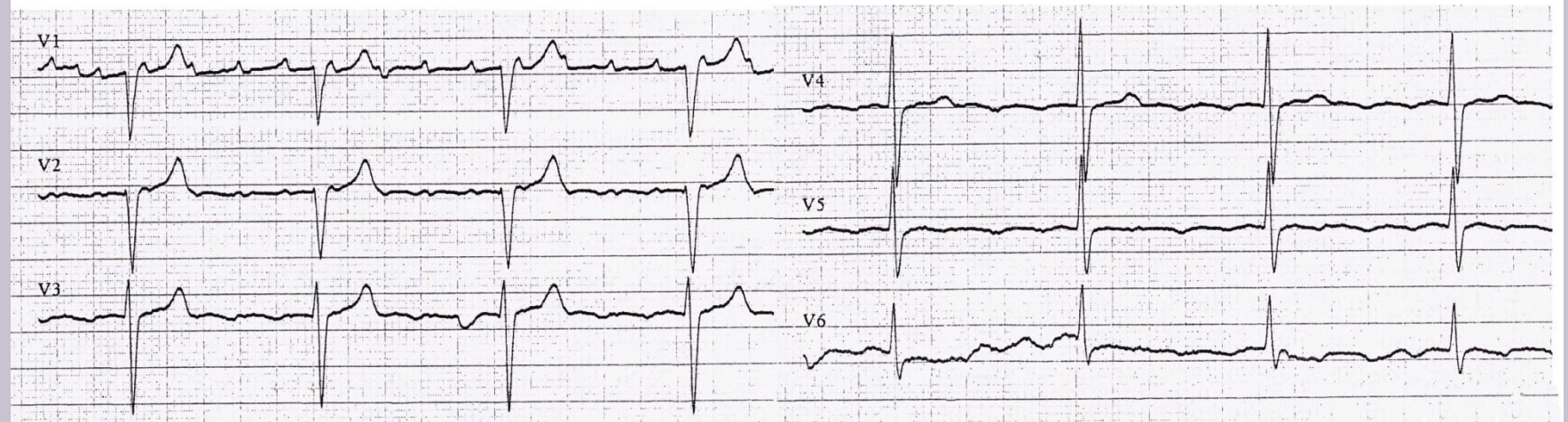
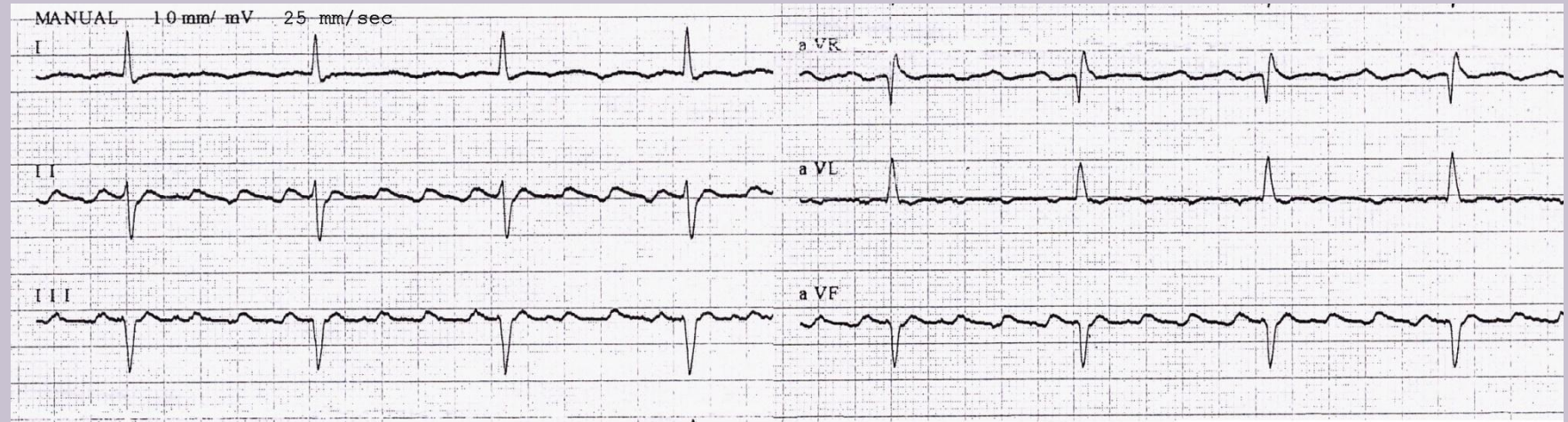
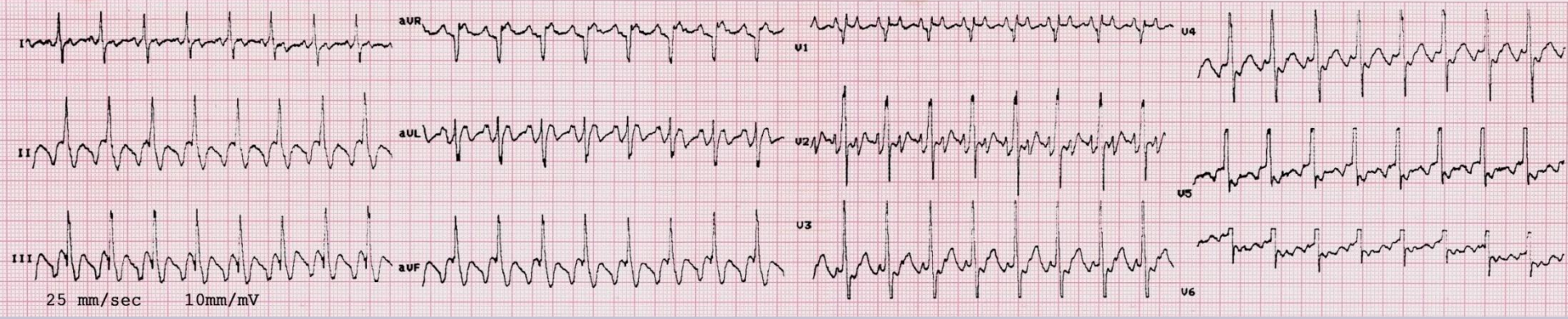

Typical Flutter

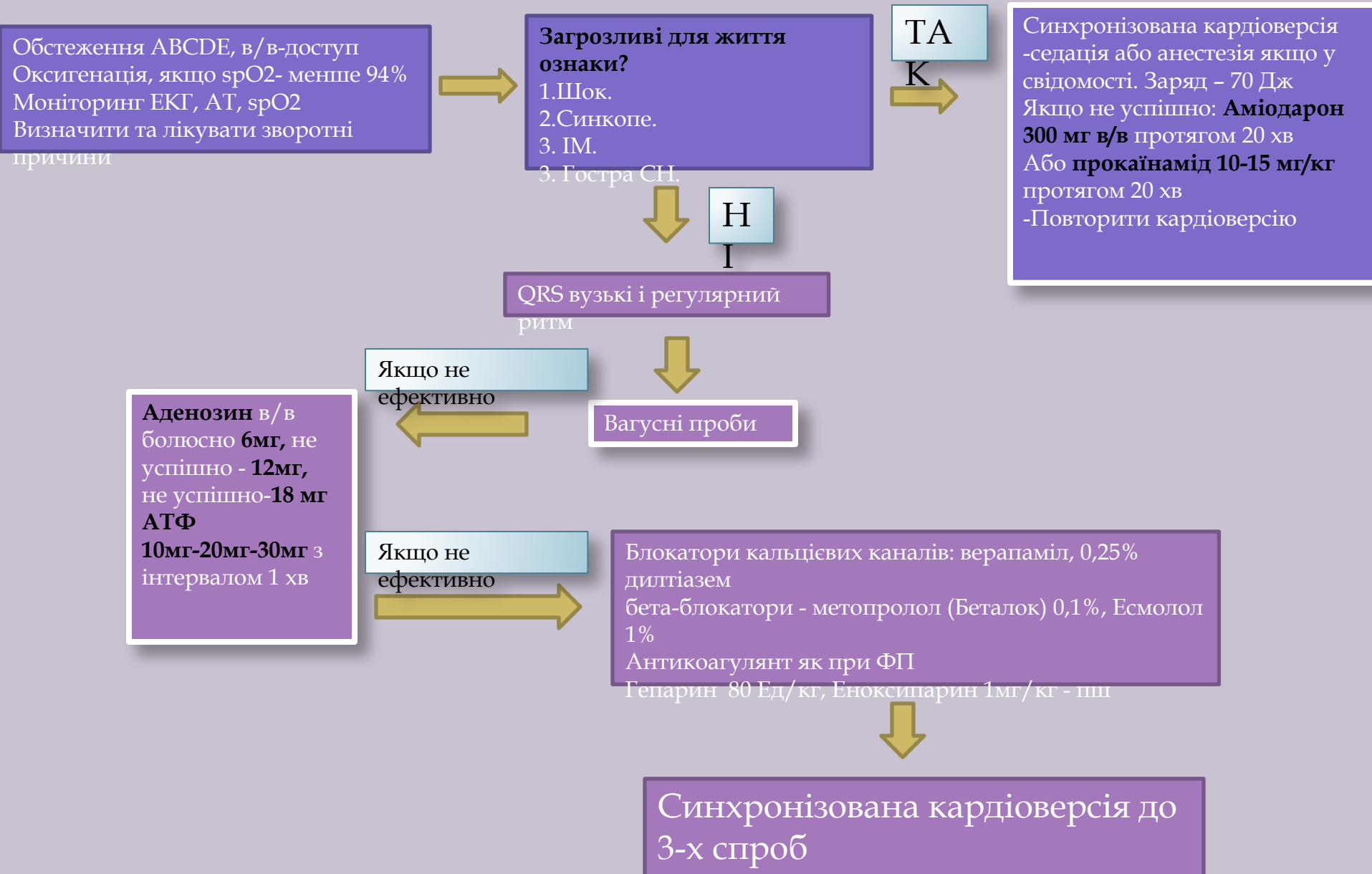

Reverse Typical Flutter

Лікування ТП

Шлуночкова тахікардія пульсова

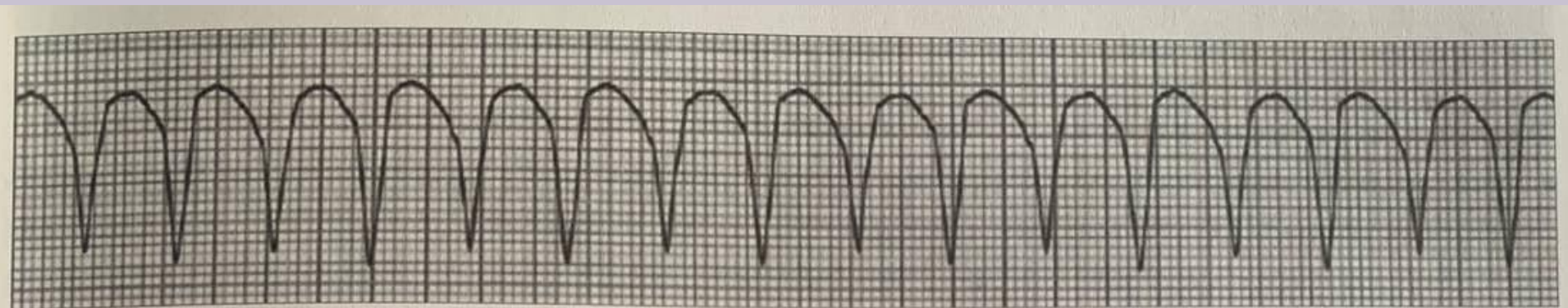
Напади раптового серцебиття з ЧСС = 140-220 уд/хв із правильним (регулярним) шлуночковим ритмом.

ЕКГ ознаки: ЧСС = 140-220 уд/хв.

Широкий $>0,12$ с, переважно позитивний або негативний у всіх грудних відведеннях, деформований комплекс QRS з дискордантним розміщенням сегмента ST і T.

ШТ: 1) **мноморфна**

2) **Поліморфна** (один із варіантів поліморфної – веретеноподібна ШТ, типу пірует (*torsade de pointes*)).

Лікування ШТ

Обстеження ABCDE, в/в-доступ
Оксигенація, якщо spO_2 - менше 94%
Моніторинг ЕКГ, АТ, spO_2
Визначити та лікувати зворотні причини

Загрозливі для життя ознаки?

- 1.Шок.
- 2.Синкопе.
3. ІМ.
3. Гостра СН

ТА

К

Синхронізована кардіоверсія
-седація або анестезія якщо у свідомості. Заряд – 120 Дж
Якщо не успішно: **Аміодарон 300 мг в/в** протягом 20 хв
Або **прокаїнамід 10-15 мг/кг** протягом 20 хв
-Повторити кардіоверсію

Н

I

QRS широкий і нерегулярний ритм
(ШТ типу пірует)

QRS широкий і регулярний ритм

2 г магnezії (25%) протягом 10 хвилин

Прокаїнамід 10-15мг/кг протягом 20 хвилин
Або аміодарон 300 мг протягом 10-60 хвилин

Якщо не ефективно

Синхронізована кардіоверсія до 3-х спроб

Дякую за увагу!